

11-րդ դասարան

1. A կետից մինչև B կետը միաժամանակ մեկնում են երկու գնացք: Նրանցից յուրաքանչյուրը սկզբում շարժվել հաստատուն արագությամբ (գնացքների արագացումը տարբեր են, սկզբնական արագությունները գրո են), ապա, որոշակի արագություն ձեռք բերելով, շարժվում են այդ արագությամբ: Ճանապարհի երրորդ մասը A-ից անցնելուց գնացքներից մեկը հասավ մյուս գնացքին ու այդ պահից սկսեց շարժվել հավասարաչափ: A-ից B հասնելու համար գնացքներից մեկին պահանջվեց 1,2 ավելի շատ ժամանակ, քան մյուսին: Որոշեք գնացքների հավասարաչափ շարժվելու արագությունների հարաբերությունը:

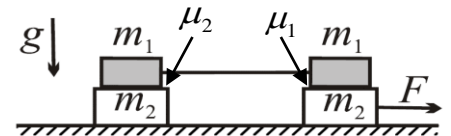
Լուծում համաձայն խնդրի պայմանի $\frac{S}{3} = \frac{a_1 t_1^2}{2} + a_1 t_1 (t - t_1) = \frac{a_2 t^2}{2}$, որտեղ S -ը A-ից B հեռավորությունն

է, a_1 -ը առաջին գնացքի արագացումն է, t_1 -ը արագացումով շարժման ժամանակը, a_2 -ը երկրորդ գնացքի արագացումն է, t -ը դրա արագացումով շարժման ժամանակը: Այդ հավասարումներից ստանում ենք $t = \frac{2}{3} \frac{S}{a_2 t}$, ինչը նշանակում է, որ հանդիպելուց հետո երկրորդ գնացքը անցնում է լրիվ

հեռավորության 2/3 մնացած ճանապարհը t ժամանակում շարժվելով $a_2 t$ արագությամբ: Առաջին գնացքը նույն ճանապարհը անցնում է $\frac{2}{3} \frac{S}{a_1 t} = 2t - t_1$ ժամանակում, ծախսելով լրիվ ճանապարհի վրա

$\tau_1 = 3t - t_1$ ժամանակ: Հաշվի առնելով, որ երկրորդ գնացքը լրիվ ճանապարհը անցել է $\tau_2 = 2t$ ժամանակում և որ համաձայն խնդրի պայմանի $\tau_1 = 1.2\tau_2$, ստանում ենք $2,4t = 3t - t_1 \Rightarrow t_1 = 0,6t$: Այժմ ունենք $v_1 = a_1 t_1 = \frac{S}{3(t - t_1/2)} = \frac{S}{2.1t}$, $v_2 = a_2 t = \frac{2S}{3t}$, հետևաբար $\frac{v_2}{v_1} = \frac{2 \cdot 2.1}{3} = 1,4$:

2. Ողորկ հորիզոնական սեղանի վրա դրված է բեռների համակարգ: Շփման գործակիցը աջ $m_1 = 1$ կգ և $m_2 = 2$ կգ բեռների միջև $\mu_1 = 0.4$ է, ձախ $m_1 = 1$ կգ և $m_2 = 2$ կգ բեռների միջև՝ $\mu_2 = 0.1$: Աջ կողմի ներքևի բեռը F ուժով, ինչպես ցույց է տրված նկարում, ձգում են սեղանի երկայնքով: Գտեք համակարգի բոլոր բեռների արագացումները ազդող ուժի տարբեր արժեքների դեպքում:

Լուծում Առավելագույն շփման ուժը հետևի մարմինների միջև $F_2 = \mu_2 m_1 g = 1$ Ն կարող է հաղորդել $m_2 = 2$ կգ զանգվածով մարմնի $a_2 = 0,5$ մ/վ² արագացում Այդ դեպքում առջևի մարմինների միջև շփման ուժը պետք է հաղորդի այդ նույն արագացումը $2m_1 + m_2 = 4$ կգ զանգվածով համակարգին, ինչի համար կպահանջվի $4 \cdot 0.5 = 2$ Ն ուժ: Դադարի շփման առավելագույն արժեքը առջևի մարմինների միջև $F_2 = \mu_1 m_1 g = 4$ Ն, ինչը նշանակում է, որ այդտեղ սահք չկա: Քանի որ լրիվ համակարգի զանգվածը 6 կգ է, ստանում ենք որ քանի դեռ $F \leq 6 \cdot 0.5 = 3$ Ն, համակարգում հարաբերական շարժում չկա և

$a = \frac{F}{2(m_1 + m_2)}$: Իրար միացված $m_1 = 1$ կգ զանգվածների հնարավոր առավելագույն արագացումը

հավասար է $a_1 = \frac{m_1 g (\mu_1 - \mu_2)}{2m_1} = 1.5$ մ/վ², ինչի դեպքում $F = m_2 a_1 + \mu_1 m_1 g = 7$ Ն:

Այսպիսով ստանում ենք, որ երբ

$F \leq 6 \cdot 0.5 = 3$ Ն բոլոր մարմինները շարժվում են իրար հետ $a = \frac{F}{2(m_1 + m_2)}$ արագացմամբ:

$3 \leq F \leq 7$ Ն, ձախ m_2 զանգվածով մարմինը շարժվում է $a_2 = 0,5$ մ/վ² արագացմամբ, մնացած

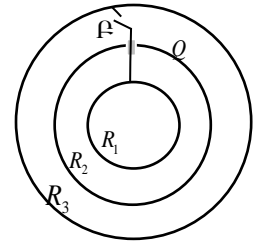
մարմինները՝ $a = \frac{F - \mu_2 m_1 g}{2m_1 + m_2}$ արագացմամբ:

Երբ $F > 7$ Ն ձախ m_2 զանգվածով մարմինը շարժվում է $a_2 = 0,5$ մ/վ² արագացմամբ, m_1 զանգվածով

մարմինները շարժվում են $a_1 = \frac{m_1 g (\mu_1 - \mu_2)}{2m_1} = 1.5$ մ/վ² արագացմամբ, իսկ աջ m_2 զանգվածով մարմինը

շարժվում է $a = \frac{F - \mu_1 m_1 g}{m_2}$ արագացմամբ:

3. R_1 , R_2 և R_3 շառավիղներով համակենտրոն գնդաձև զնդրոտներից կենտրոնականի լիցքը Q է, մնացած երկուսը չեն լիցքավորված: Ի՞նչ ջերմաքանակ կանջատվի համակարգում եթե առաջին և երրորդ զնդրոտները միացնող բանալին փակեն:

Լուծում: Նշանակենք 3-րդ զնդրոտի լիցքը բանալին միացնելուց հետո q , այդ դեպքում 1-ինի վրայի լիցքը կլինի $-q$: Երկու գնդերի պոտենցիալները կհավասարվեն՝

$$\varphi_3 = k \frac{q}{R_3} + k \frac{Q}{R_3} - k \frac{q}{R_3} = k \frac{q}{R_3} + k \frac{Q}{R_2} - k \frac{q}{R_1} = \varphi_1,$$

որտեղից ստանում ենք

$$q = Q \frac{\frac{1}{R_2} - \frac{1}{R_3}}{\frac{1}{R_1} - \frac{1}{R_3}} = Q \frac{(R_3 - R_2) R_1}{(R_3 - R_1) R_2}:$$

Այդ դեպքում $\varphi_2 = k \frac{q}{R_3} + k \frac{Q}{R_2} - k \frac{q}{R_2}$ ու համակարգի լրիվ էներգիան կլինի

$$E_2 = \frac{1}{2} \sum_i q_i \varphi_i = \frac{1}{2} Q \varphi_2 = \frac{k}{2} Q \left(\frac{q}{R_3} + \frac{Q}{R_2} - \frac{q}{R_2} \right):$$

Հաշվի առնելով, որ համակարգի սկզբնական էներգիան հավասար էր $E_1 = k \frac{Q^2}{R_2}$, ստանում ենք որ

էներգիաների տարբերությունը, այսպիսով և անջատված ջերմությունը հավասար է

$$\Delta W = \frac{kQq}{2} \left(\frac{1}{R_2} - \frac{1}{R_3} \right) = \frac{kQ^2}{2} \frac{(R_3 - R_2)^2 R_1}{(R_3 - R_1) R_3 R_2^2}:$$

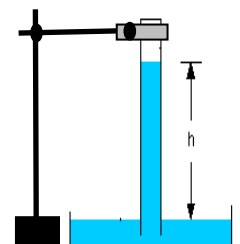
4. Մնդիկի վերևում օդ մնալու պատճառով բարոմետրական խողովակի ցուցմունքները սխալ են: Երբ իրական ճնշումը 755 մմ. սնդ.սյուն է այն ցույց է տալիս 748 մմ, իսկ 740 մմ. սնդ.սյուն դեպքում՝ 736 մմ: Ի՞նչ ցույց կտա այդ բարոմետրը եթե իրական ճնշումը լինի 760 մմ. սնդ.սյուն:

Լուծում: Եթե նշանակենք խողովակի բարձրությունը H , ապա օդի սյան բարձրությունը առաջին դեպքում կլինի $h_1 = H - H_1$, երկրորդ դեպքում՝ $h_2 = H - H_2$: Փազի վիճակի հավասարումից ունենք

$$(p_1 - p'_1) h_1 = (p_2 - p'_2) h_2 \Rightarrow 7(H - 748) = 4(H - 736),$$

որտեղից ստանում ենք $H = 764$ մմ: Այժմ վերջնական վիճակի համար ունենք

$$(764 - H_3)(760 - H_3) = 7 \cdot 16:$$

Հավասարումներն էրկու արմատ՝ $H_3 = 773$ մմ, $H_3 = 751$ մմ: Խնդրի պայմաններին բավարարում է միայն երկրորդ լուծումը, քանի որ առաջինը մեծ 764 մմ-ից:

5. Շղթայում (տե՛ս նկ.) Բ բանալին 1 դիրքից 2 տեղափոխելիս R_1

դիմադրությունում հաստատված հոսանքի ուժը մեծանում է $k = 5$ անգամ:

Ինչպե՞ս է փոխվում կոնդենսատորի լիցքը: Գտեք R_1 / R հարաբերությունը, եթե

$$\mathcal{E}_2 = 6\mathcal{E}_1:$$

Լուծում

Բ բանալին 1 դիրքից միացված շղթայում ունենք

$$\mathcal{E}_1 = I_{11}R_1 + (I_{11} - I_{21})R = I_{11}R_1 + I_{21} \cdot 5R,$$

որտեղից ստանում ենք

$$I_{21} = \frac{1}{6}I_{11}, I_{11} = \frac{\mathcal{E}_1}{R_1 + \frac{5}{6}R}:$$

Բ բանալին 1 դիրքից միացված շղթայում ունենք

$$\mathcal{E}_2 = I_{12}R_1 + (I_{12} - I_{22})2R = I_{12}R_1 + I_{22} \cdot 4R,$$

որտեղից ստանում ենք

$$I_{22} = \frac{1}{3}I_{12}, I_{12} = \frac{\mathcal{E}_2}{R_1 + \frac{4}{3}R}:$$

Ստացված հավասարումներից սըտանում ենք $\frac{I_{21}}{I_{22}} = \frac{1}{6}I_{11} : \frac{1}{3}I_{12} = \frac{1}{2} \frac{I_{11}}{I_{12}}:$

Ունենք $\left| \frac{q_2}{q_1} \right| = \frac{I_{22}3RC}{I_{21}3RC} = \frac{I_{22}}{I_{21}} = 2 \frac{I_{12}}{I_{11}} = 10$: Հաշվի առնելով, որ առաջին դեպքում կոնդենսատորի աջ

թիթեղն է դրական, իսկ երկրորդ դեպքում՝ ձախը ստանում ենք $\frac{q_2}{q_1} = -10$: $I_{12} = 5I_{11}$ -ից ստանում ենք

$$R_1 = \frac{5}{3}R:$$

